

gende i Folketinget kan anvende til en justeret fornyet lovgivning.

Jeg vil afstå fra at gå ind i kommentarer til de enkelte ordførere. Det er fristende, men det tager lang tid, hvis det skal gøres seriøst, og det har de krav på. Jeg afstår fra det, fordi jeg synes, at tonen hele vejen igennem har fulgt pænt op på det, der også var redegørelsens formål: at pejle sig frem mod, hvad der kan være højskolernes muligheder og vilkår i fremtiden.

Jeg har hæftet mig ved, at næste sag på dagsordenen handler om en aftale om beskyttelse af, som det hedder, Afrikansk-Eurasiske Migrerende vandfugle. Det er givetvis vigtigt. Det skal jeg ikke blande mig i. Her er formentlig tale om værgeløse eksistenser. Når det gælder højskolen, er den ikke værgeløs, og derfor har højskolen ikke brug for Folketingets beskyttelse, men højskolen kan glæde sig over, at alle partier har engageret sig i dens forhold. Det lover godt for en skoleform, der midlertidigt har nogle vanskeligheder at kæmpe med.

Hermed sluttede forhandlingen.

Den næste sag på dagsordenen var:

5) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 67:

Forslag til folketingsbeslutning om godkendelse af Aftale om Beskyttelse af Afrikansk-Eurasiske Migrerende Vandfugle.

Af miljø- og energiministeren (Svend Auken).
(Fremsat 14/11 97).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Inger Bierbaum (S):

Formålet med dette beslutningsforslag er at opnå Folketingets samtykke til, at Danmark tiltræder en international aftale om beskyttelse af trækfugle imellem Afrika, Asien og Europa.

Aftalen er udarbejdet inden for rammerne af Bonnkonventionen fra 1979, som er en global aftale om beskyttelse af vandrende arter af vilde dyr, som Danmark ratificerede i 1982.

Meningen er at skabe en fælles beskyttelsespo-

litik for trækfugle, især dem, der er udryddelsestruede eller har en ugunstig bevaringsstatus.

Aftalen indeholder en lang række tiltag i forhold til de truede trækkende vandfugle. Landene skal bl.a. gøre en indsats for at beskytte, pleje og genoprette de truede arter og regulere fangst og jagt på disse ud fra et bæredygtigt grundlag.

Derudover skal der udarbejdes nationale handlingsplaner for de truede arter, som vurderes ved partsmøderne, ligesom landene forpligtes til at samarbejde bl.a. ved overvågning, information og forskning.

I alt 170 arter af trækfugle er omfattet af aftalen, og de arter, der vedrører Danmark, er i forvejen totalfredede, eller også er jagten reguleret, så vi lever allerede nu op til aftalens bestemmelser. Aftalen vil derfor ikke medføre umiddelbare krav om nye danske initiativer eller lovgivning.

Ved tiltrædelse af aftalen sikres det, at bestandsnedgange for de truede arter diskuteres mellem alle berørte lande på trækrueten, hvorefter parterne afgør, hvilke tiltag der skal foretages. Parterne i aftalen forpligtes ligeledes til at bidrage økonomisk til oprettelse af et sekretariat, og Danmarks bidrag forventes at ligge i størrelsesordenen 100.000 kr., som findes inden for Miljø- og Energiministeriets bevilling på finansloven.

Aftalen træder i kraft tre måneder efter at mindst 14 forekomstlande, heraf mindst syv fra Afrika og syv fra Europa og Asien, har tilsluttet sig aftalen, og det forventes at ske i løbet af 1998 eller 1999.

Trækkende vandfugle har brug for et netværk af gode vådområder forskellige steder i verden, og derfor er det ikke nok, at fuglene har gode livsbetingelser i Danmark i de beskyttede områder, som vi har. Det er vigtigt at styrke og koordinere indsatsen over landegrænserne. Specielt er det vigtigt at hjælpe landene i Afrika og Asien, således at fuglenes vinteropholdssteder ikke forsvinder. Det er en indsats, der er nødvendig for at sikre et godt og alsidigt dyreliv både i Danmark og andre steder i verden.

Socialdemokratiet anbefaler forslaget.

Peter Hansen-Nord (V):

Vedrørende forslag til folketingsbeslutning om godkendelse af Aftale om Beskyttelse af Afrikansk-Eurasiske Migrerende Vandfugle vil jeg gerne sige, at vi i Venstre absolut gerne vil tiltræde selve aftalen som sådan. Der ligger, når man læser aftalen igennem, en række mulig-

heder, og det, det drejer sig om, og som er det gennemgående træk, er naturligvis at bestræbe sig på at fastholde en god biodiversitet omkring deres levesteder og deres muligheder for at føre det liv, som sådanne migrerende fugle nu en gang har. Så heri kan jeg ikke se, at der ligger de store problemer.

Dér, hvor jeg godt lige vil tilføje en ekstra kommentar, er selvfølgelig i forhold til, hvordan man udøver disse muligheder, for det er jo ikke et automatisk tilsagn. Sådant en aftale er jo forholdsvis bredt formuleret. For mig at se er det også meget afgørende, hvordan den til enhver tid siddende regering, om jeg så må sige, administrerer disse muligheder. Så det er ikke det, vi siger ja til. Vi siger ja til de muligheder, der ligger i selve aftalen.

Og der kan jo godt rejses en række spørgsmål også i relation til dette forslag, og her refererer jeg faktisk til det høringssvar, der ligger fra Dansk Skovforening og De Danske Landboforeninger, hvor der stilles tre spørgsmål, og det er da også nogle spørgsmål, som vi i det efterfølgende udvalgsarbejde gerne vil bede ministeren om at redegøre nærmere for.

Det er eksempelvis punkt 3, hvor der siges, at aftalen ikke medfører umiddelbare krav om nye danske initiativer. Her kunne det være interessant at vide, hvad er det, der eventuelt kunne tænkes at blive krævet, når man formulerer sig sådan. Ligesom der i punkt 4 står, at for Danmarks vedkommende indebærer aftalen ikke væsentlige problemer, idet de fleste bestemmelser allerede er opfyldt, hvor der altså igen er lukket op for, at vi er ikke færdige. Vi vil selvfølgelig gerne lige have afklaret, hvad man forstår ved det.

Der står også i det høringssvar, jeg refererer til, at aftalen ikke vurderes at have *nævneværdige* erhvervsøkonomiske konsekvenser. Man har altså brugt nogle formuleringer, som vi gerne vil have lidt mere styr på.

Når jeg studerer forslaget, forstår jeg det sådan, at EU for så vidt har ratificeret eller godkendt aftalen, og jeg kunne godt tænke mig, at ministeren kommenterede, hvor langt man er i de øvrige 15 EU-lande i den proces, som vi i dag er i gang med.

Så kan jeg selvfølgelig ikke, når jeg netop tager forbehold for forskellige ting omkring selve administrationen af disse muligheder, undlade at komme tilbage til skarven og den måde, vi har gjort det på. Det er stadig væk lidt frustrerende, at vi gang på gang ligesom skal

trække ministeren igennem for at få nogle forvaltningsmetoder ind, som – om jeg så må sige – reguleres efter et biodiversitetskriterium og ikke andre, følelsesmæssige kriterier, som ministeren måtte have. Jeg ved godt, at den ikke sådan umiddelbart ligger lige for her, men nu var der god anledning til lige at bringe det på banen for også at gøre denne fredag eftermiddag lidt festlig.

Tredje næstformand (Margrete Auken):

Det vil jeg dog sige, at jeg tror, vi skal fastholde, at der er et dagsordenspunkt, der hedder migrerende vandfugle.

Niels Jørgen Langkilde (KF):

Skarverne er blandt de migrerende vandfugle!

Det Konservative Folkeparti støtter helhjertet denne aftale. Det er på mange måder et godt stykke internationalt miljø samarbejde, for aftalen værner om fugle, som er en vigtig del af den globale og den danske natur og kulturhistorie. Ser vi ikke længere knop-, sang- og pipesvaner, så forsvinder en stor del af glæden ved læsning af f.eks. H.C. Andersens »Den grimme ælling«. Eventyrets vidunderlige beskrivelse af den fantastiske udvikling fra grim og hjælpeløs lille ælling til stor og flot svane bliver i en verden uden svaner til teoretisk poesi i stedet for at være konkret nærværende og oplevelsesrig litteratur.

Behandlingen af konventionen i Danmark har taget tid. Konventionen blev vedtaget den 16. juni 1995, og vi førstebehandler sagen mere end 2 ½ år efter. Det er måske kort og hurtig sagsbehandlingstid i et ministerium, men det er lang tid for truede fuglearter. Vi er måske hurtigere end så mange andre lande, men det hjælper ikke fuglene, at vi snøvler.

Den danske opfølgning af aftalen kan blive unødigt forsinket. Det Konservative Folkeparti vil derfor love en hurtig udvalgsbehandling, og under udvalgsbehandlingen vil vi have op- og afklaret problemerne for Grønland med denne aftale. Jeg skal derfor ikke på nuværende tidspunkt bruge mere tid på denne lidt komplicerede del af forslaget.

Det Konservative Folkeparti noterer med tilfredshed, at aftalen indeholder en klar miljøgaranti i art. 11, nr. 2. Når mange lande skal ind under samme aftale, skal der naturligvis være mulighed for at tage forbehold for en eller flere arter, men det kan man da håbe sjældent sker.

Forbehold vil alt andet lige være en svækkelse af det beskyttelsesniveau, vi gerne vil have.

Nogle af høringssvarene udtrykker bekymring over en mulig overbeskyttelse af vandfuglene. Jeg tror, at nervøsiteten bunder i, at vi i Danmark har en meget svag lovgivning, når det drejer sig om vildtskader. Det Konservative Folkeparti ønsker, at vi snarest gør noget ved dette forhold. Vil miljø- og energiministeren tage initiativet hertil? Det skal ikke skjules, at gæs og svaners besøg på landmændenes marker ved spisetid i årenes løb har kostet landmændene store summer, og skovejere og fiskere har måttet betale dyrt for skarvens umættelighed.

Når de pågældende organisationer ser, at svaner, gæs og skarv skal beskyttes, og når man ser på de ringe muligheder for at beskytte sig mod store og gentagne vildtskader, så breder nervøsiteten sig.

Det kan noteres med glæde og til stor beroligelse for de truede mennesker og dyr, at hverken stor-, mellem- eller topskarven er blandt de beskyttede arter. Det er derimod dværgskarven og *Phalacrocorax nigrogularis*. Blandt gæssene er talrige af Canadas grågæs naturligvis ikke medtaget, men man kan undre sig over, at de to arter af snegæs ikke er omfattet af beskyttelsen, når mange i området langt mere udbredte gåsearter er det.

Kan ministeren i det hele taget redegøre nærmere for udvælgelsen af de enkelte fuglearter? Det synes ikke at være helt klart, for undertegnede at se.

Skulle det ske, at fuglearter forvolder skader på landbrug, fiskeri eller vandområder, er det muligt at dispensere fra aftalen.

Der kan også dispenseres for forskningens vedkommende, og her er der måske mere grund til at være ængstelig med den nuværende regering, når man f.eks. tænker på, hvad de danske oddere har været udsat for. Men det vil være forkert, hvis bestemmelserne ikke var med, og vi må i givet fald være aktive og sørge for, at de aktive og vidende fugleinteresserede følger forsøgene og i givet fald protesterer. Den parlamentariske kontrol med regeringen må også på dette område søge at forhindre, at regeringen giver tilladelser til uetiske fugleforsøg.

Der er i aftalen et fornuftigt forhold til jagt. De trækkende vandfugle kan beskyttes på et bæredygtigt grundlag, som der står. Så det kan ikke siges klarere: ned- og bortskydning af truede bestande kan ikke accepteres.

Olieforureningen kan blive et af de punkter, som vil få umiddelbar konsekvens for Danmark, for ganske mange af de vandfugle, der er nævnt i aftalen, tager vinterophold i Danmark og det netop i de områder, som er de mest udsatte for olieforurening. Hvis man tager rapporten »Report to the European Commission: Import in Marine Areas for Wintering Birds in the Baltic Sea«, kan man se, at vi påtager os et ganske stort ansvar. Det må jo følges op i praktisk handling, og jeg vil gerne høre, hvad miljøministeren vil gøre i den anledning.

Det Konservative Folkeparti er parat til at fortsætte den linje, vi lagde i november 1995, hvor vi i den finanslovaftale, som vi indgik med regeringen, satsede på ekstra flyovervågning og fik forsvaret til at påtage sig opgaven. Vi har noteret os, at det er sket med et aktstykke i januar, men vi følger gerne yderligere op. Der har vi jo altså problemerne fra spildolien, når den bliver genanvendt. Det er et af de problemer, vi bør se på.

Til slut skal jeg bede ministeren om at overgive en varm tak til Kongeriget Nederlandenes regering for det betydelige arbejde, som de har lagt i denne aftale. Det er godt, at vi får den slags aftaler. Det er beskyttelse af biodiversitet og fugleliv. Det tror jeg vi alle er enige i.

Anni Svanholt (SF):

Da SF's ordfører ikke kan være til stede i dag, skal jeg på ordførerens vegne sige følgende:

SF mener, at det er en fremragende aftale, som skal støttes, og den kunne give anledning til at spørge, om vi fremover i større udstrækning skal bruge den type aftaler og konventioner som ramme for danske støtteprogrammer, når det gælder miljøbistand i MIKA-landene. Et sådant samarbejde vil være ideelt i et samarbejde med NGO'ere hos os og i nogle af disse lande – bl.a. i forbindelse med oplysning samt beskyttelse og opholdssteder.

Alt i alt synes vi, det er godt, og vi støtter forslaget.

Aage Brusgaard (FP):

Jeg vil starte med at sige, at Fremskridtspartiet er positiv over for beslutningsforslaget. Derfor vil jeg ikke komme med en lang tale. Det ville også bare blive en gentagelse af det, der er sagt, for jeg kan høre på de andre ordførere, at vi stort set er enige i denne sag.

Vi vil også stille nogle spørgsmål, når det kommer til behandling i Miljøudvalget.

I bemærkningerne står der, at forslaget ingen betydning har for Danmark, fordi vi opfylder betingelsen. Det er nok også rigtigt. Vi er jo ved at få næsten hele Danmark udlagt som jagt- og forstyrrelsesfrit område, så vi har også her været foregangsland.

Det er et interessant beslutningsforslag, synes jeg. Ser vi i bilag 3, så er alle de fugle, der er omfattet, nævnt, og så kan vi se, at f.eks. skarven også er med. Vi synes ikke, at man yderligere behøver at beskytte den. Den har faktisk været overbeskyttet de sidste år, så den har ødelagt livet for mange andre dyr.

Derimod er sådan noget som den hvide stork også omfattet, og vi kan selvfølgelig kun være glade, hvis den kan blive beskyttet, så den bliver lidt mere hyppig her i Danmark. Der er i øvrigt ingen tvivl om, at tilbagegangen for den hvide stork ikke bare skyldes, at de gode steder i Danmark er blevet færre; det skyldes også, at man i de andre lande simpelt hen bare skyder den – enten for at spise den eller bare af lyst.

Alt i alt kan vi godt tilslutte os denne lille aftale.

Bent Hindrup Andersen (EL):

Enhedslisten kan støtte Bonnkonventionen. Vi kan også støtte, at Danmark sørger for at få bragt forholdene i orden, så vi implementerer den i Danmark, og derfor kan vi også fuldt ud støtte forslaget.

Vi vil dog gerne gøre opmærksom på, at vi kan se EU's rolle i det her spil, og vi vil i forhold til EU's kompetence på det her område gerne have den klargjort gennem nogle spørgsmål under udvalgsbehandlingen. Men det, der er vores udgangspunkt, er den nationale stillingtagen til, at vi implementerer Bonnkonventionens regelsæt i Danmark, og det kan vi støtte helt og fuldt.

Ole Donner (DF):

Der er her tale om et beslutningsforslag med en meget kortfattet tekst, men med meget fyldige bemærkninger, og som det også er fremgået af de forskellige ordførertaler, er der alligevel en hel del i forslaget.

Ministeren henviser til, at der er underskrevet en aftale den 16. juni 1995, og Dansk Folkeparti går ind for, at når man har underskrevet aftaler, så skal man selvfølgelig også overholde dem.

Der er stillet en række spørgsmål specielt fra Venstre og De Konservative, som vi er enige i

bør belyses nærmere under udvalgsarbejdet, men vi er positive over for forslaget og vil gerne medvirke til en positiv udvalgsbehandling.

Miljø- og energiministeren (Svend Auken):

Jeg vil gerne sige tak til alle ordførerne for de meget velvillige kommentarer, vi har hørt til forslaget, og jeg ser frem til, at Danmark kan ratificere Vandfugleaftalen, så vi også derigenem kan bidrage til det internationale samarbejde til bevarelse og beskyttelse af fuglearter, der er afhængige af vådområder.

Jeg ved ikke, hvor langt man er fremme i de øvrige lande, som en af ordførerne spurgte til, men det er klart, at Danmark har et helt særligt ansvar, da vi i vores natur – vores lavbundede havområder osv. – råder over meget betydelige vådområder, som netop er af interesse for de fuglearter, som denne aftale tager sigte på at beskytte. Derfor har vi et helt særligt ansvar, en helt særlig interesse i denne aftale.

Jeg vil ikke gå ind i en besvarelse af de enkelte spørgsmål. Det håber jeg vi kan klare under udvalgsarbejdet. Jeg skal love, at vi skal svare fyldigt på alle spørgsmål, og er der nogle spørgsmål på grænsen af det her beslutningsforslag, så svarer vi også gerne på dem, herunder også på spørgsmålet om vildtskader.

Man skal dog imidlertid, hvis man ser på jagtstatistikken, huske på, at vi i Danmark høster ganske kraftigt af netop disse fuglebestande, og hvis man skal afveje tingene rigtigt, så er det selvfølgelig også ved at se på de meget store gevinster, jægerne har gennem vandfuglejagten i Danmark.

Jeg er mere optaget af, at vi videreudvikler det arbejde, der i forvejen er i gang med at beskytte markerne på fornuftig måde. Det kan gøres fornuftigt, og det vil vi meget gerne fortsætte med. Jeg vil ikke her give en blankoveksel til, at vi nu åbner en ladeport for de offentlige kasser til at betale for noget, samtidig med at jægerne jo har meget, meget, meget store gevinster, ved at Danmark er så tiltrækkende et mål for så mange vandfugle.

Niels Jørgen Langkilde (KF):

Jeg nåede ikke i første omgang at komme med alle mine bemærkninger, men jeg skal vente med mange af dem til næste runde gennem en række spørgsmål, som er stillet i udvalget.

Af de mere politiske bemærkninger vil jeg godt sige til hr. Aage Brusgaard, at det ikke skal gå ubemærket hen, at de skarver, der her er tale

om, ikke er de skarver, der plager os, og derfor har vi i Det Konservative Folkeparti ingen problemer med forslaget, som det ligger her. Vi har en interesse i, at der er mange forskellige fugle. Mange forskellige skarvarter. Men når det går over gevind og det går ud over andre arter, så må vi selvfølgelig søge en balance i naturen.

Ministeren var inde på spørgsmålet om jagtskader, og jeg ved ikke, om regeringen vil komme med et udspil på området, for ellers må oppositionspartierne påtage sig den opgave at sørge for at få bragt noget balance. Vi ser jo, at en del af høringssvarene er stærkt negative over for forslaget og enkelte endda anbefaler, at vi ikke ratificerer aftalen. Det synes jeg er bekymrende, men det udspringer jo af, at man ikke føler, at der er en tilstrækkelig regulering i øjeblikket. Vil regeringen være klar til at gøre noget på det område?

Vi vil gerne være med til at beskytte de lande i f.eks. Afrika, hvor nogle af de her vandfugle overvintrer, og hvor de er truet. Vil ministeren stille midler i udsigt fra Danida, fra DANCED, fra Skov- og Naturstyrelsen eller andre steder og leve op til det, der ligger i konventionen, men som der ikke er udtale om i teksten, så vi går ind og tager et aktivt ansvar for de lande, der ikke har ressourcerne til det? Det synes jeg var et godt sted, der ville virke befordrende.

Slutteligt skal det siges, at hvis man afvejer antallet af fugle, der omkommer i de danske områder, så er olieforureningen den største trussel mod en lang række af de her arter. Der omkommer langt flere på grund af olieforurening, end der omkommer ved jagt. Det skal vi have med, og derfor skal vi gøre noget ved olieforureningen.

Hermed sluttede forhandlingen, og forslaget overgik derefter til anden (sidste) behandling.

Afstemning

Tredje næstformand (Margrete Auken):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Miljø- og Planlægningsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

6) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 11:

Forslag til folketingsbeslutning om overflytning af bekæmpelsesmiddelstatistik til Danmarks Statistik.

Af Niels Jørgen Langkilde (KF) og Hans Christian Schmidt (V) m.fl.
(Fremsat 21/10 97).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Miljø- og energiministeren (Svend Auken):

I april 1996 behandlede Folketinget et tilsvarende forslag om overflytning af miljøstatistik til Danmarks Statistik. Siden behandlingen af det tidligere forslag har der været nedsat et udvalg, som bl.a. skulle udarbejde en samarbejdsaftale om miljø-, natur- og energistatistik. Det arbejde er nu afsluttet, og samarbejdsaftalen mellem Danmarks Statistik og Miljø- og Energiministeriet blev underskrevet i slutningen af 1996. Samarbejdsaftalen er et udtryk for, at statistikken skal produceres ubureaukratisk og hurtigt samt være korrekt og pålidelig, hvilket regeringen selvfølgelig helt kan tilslutte sig.

Som en del af samarbejdsaftalen er der nedsat et kontaktudvalg mellem Økonomiministeriet, Danmarks Statistik og Miljø- og Energiministeriet, som har til opgave løbende at følge samarbejdet i henhold til samarbejdsaftalen og vurdere, om der er behov for at ajourføre aftalen. Bliver kontaktudvalget opmærksom på, at samarbejdet om statistikkerne på nogle områder er uhensigtsmæssig, vil udvalget naturligvis finde en løsning, da alle parter sidder i udvalget.

Samarbejdet om bekæmpelsesmiddelstatistikken forløber efter regeringens opfattelse hensigtsmæssigt. Vi er naturligvis enige med forslagsstillerne i, at den statistik, der produceres, skal være aktuel, korrekt og pålidelig. Vi er af den opfattelse, at der inden for rammerne af samarbejdsaftalen mellem Miljø- og Energiministeriet og Danmarks Statistik produceres miljøstatistik, der lever op til forslagsstillernes krav til statistik.

Hvis der under udvalgsbehandlingen fremkommer afgørende nyt i sagen, så er vi naturligvis også parat til at drøfte det med Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg. Men på det